

Az MK három képviselőjének részvételével

2009.04.15.

Meghívó, állásfoglalás, levelek, információk

ÁLLÁSFOGLALÁS

A megjelentek megbízásából a kerekasztal-beszélgetést szervező öt civil szervezet képviselői a megbeszélés után Állásfoglalást fogalmaztak meg az újvidéki Futaki úti temetőben történt események ügyében, amelyet itt közlünk.

„A beszélgetés témája az az eseménysor, amely 1990 novembere óta zajlik Újvidéken, a Futaki úti temető katonatemetői részében. A jelzett év óta ugyanis azon a helyen Újvidék magyarsága minden esztendő november elsején megemlékezést tart az 1944 végén, 1945 elején ártatlanul kivégzett magyarokra. Azért esett a választás erre a helyre, mert a kivégzettek tömegsírhajói fellelhetetlenek. Részint azért, mert hivatalosan sosem hozták nyilvánosságra, hol vannak, részint pedig azért, mert, amely helyekről tudjuk, hogy ott voltak, azokon olyan nagyarányú talajmunkálatokat végeztek az eltelt évtizedek során, hogy a tömegsíroknak még a nyoma sem lelhető már föl. A katonatemető 1990-re lényegében már teljesen meg volt semmisítve, helyén városi szeméttelp, sportpálya és zöldségeskert jött létre. (...)

A szervezők éveken át kereszteteket állítottak a helyszínen. A leggyakrabban száz kiskeresztet a katonatemetőt szimbolizálva, és egy nagyobbat az ártatlan magyar áldozatok emlékére. A hatóság a kereszteteket tizenkét éven át titokban eltakarította. A tizenharmadik nagykereszt a helyén maradt. Az idén, szokatlan napon, február elsején, aváros napján ismét felállítottunk száz kiskeresztet, s a hatóság ezt is eltakarította a korábbi, titokzatos módon.

Időközben Makovecz Imre magyar műépítész elkészítette egy a '44-45-ös áldozatok emlékére tervezett méltó emléktorony tervét. A szervezők szeretnék elérni, hogy a hatóság engedélyezze ennek kivitelezését. A megkeresésre azonban sem a városi, sem a tartományi, sem pedig a belgrádi hatóság nem reagált, hacsak a keresztet folytonos eltüntetését nem tekintjük annak.

Az újvidéki megemlékezés ügyét, de egyben az egész megtorlását is rendkívül időszerűvé tette néhány körülmény. Az első az volt, hogy a Magyar Koalíciót képező politikai pártjaink elnökei levéllel fordultak Boris Tadić államfőhöz, Mirko Cvetković kormányelnökhöz és Slavica Đukić-Dejanovičhoz, a Szerbiai Képviselőház elnökéhez, amelyben kérték az 1944 végén, 1945 elején a Délvidéken lezajlott vérengzés ügyének tisztázását. A másik fontos esemény az volt, hogy Sólyom László magyar államfő magánemberként vidékünkre szándékozott látogatni és tervében volt többek között koszorúzni az újvidéki temető emlegetett részében is. A harmadik esemény az volt, hogy a szerb államfő kabinetjéből jelezték, hogy ezt a szándékot

Kerekasztal megbeszélés az újvidéki temetőről

Írta: Admin

2010. május 09. vasárnap, 01:09 - Módosítás: 2012. október 30. kedd, 21:23

határozottan ellenzik. Ezt követően a VMSZ lemondta Sólyom László meghívását.

A fenti eseménysorból egyértelműen leszögezhető, hogy 1944 októbere óta első ízben történt meg, hogy a háború végén lezajlott magyar tragédia Belgrád és Budapest közötti nyilvános üggyé vált. Sőt, Becsey Zsolt európai parlamenti képviselőnek köszönhetően nemzetközivé is.

1. A vérengzés ügyének tisztázásához nélkülözhetetlen Belgrád politikai döntése.
 2. A politikai döntés meghozásához szükségünk van Budapest segítségére. Ez a segítség végső fokon addig is elmehet, hogy az EU-tagállam Magyarország vétőt mondhat Szerbia csatlakozására.
 3. Folytatni kell a megemlékezések szervezését ugyanazon a helyen, ahol eddig is tartottuk, s keresni a módját, hogy ott megfelelő emlékmű álljon a kivégzett ártatlan magyarok emlékére.
 4. Továbbra is állítani kell keresztet a katonatemető szimbolizálására. Az újvidéki katonatemetőt a szerb államnak olyan állapotba kell hoznia, hogy a trianoni és a párizsi békeszerződés meghagyásainak megfeleljen, amint a belgrádi első világháborús osztrák–magyar és német katonatemető is megfelel.
 5. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a vérengzés kutatható legyen a levéltárakban.
 6. Az ügy befejezéséhez meg kell teremteni a belgrádi és a budapesti hatóság együttműködését.
 7. Helyesnek tartjuk az általunk nagyra becsült Sólyom László magyar államfő koszorúzási szándékát, majd ennek megakadályozása láttán a VMSZ döntését, hogy visszavonta a meghívást. Annak ellenére helyeseljük a helyzet ilyen alakulását, hogy ezúttal nélkülöznünk kell őt, de bízunk benne, közös kívánalmunk szerint fogadhatjuk majd hamarosan.
 8. Úgyszintén helyeseljük Becsey Zsolt vállalását, hogy a vérengzés ügyét felvetette az Európai Unió parlamentjében.
 9. Nem tartjuk jónak, hogy a magyar kormány nem nyilatkozott még ebben az ügyben.
 10. Szükségesnek tartjuk, hogy a magyar pártjaink képviselői minden szinten vessék fel a kérdést, vagyis a szerbiai parlamentben, a Tartományi Képviselőházban és az újvidéki képviselő-testületben.
 11. Követeljük az újvidéki városi illetékesektől, hogy minden, a temetőben a vérengzés megemlékezésével összefüggő intézkedéséről hivatalosan értesítse a kereszt állítóit és a megemlékezés szervezőit.
 12. A hasonló kérdések egyértelműen a Magyar Nemzeti Tanácsra tartoznak. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a szerb törvényhozás végre rendezze a nemzeti tanácsok törvényes helyzetét”, olvasható a Papp Ferenc, a Nagy Sándor Műemlékvédő és Hagyományápoló Egyesület elnöke által aláírt szövegben.
- Újvidék, 2009. március 7.

A VAJDASÁGI MAGYAR PÁRTOK ÉS CIVIL SZERVEZETEK TANÁCSKOZÁSA

Dátum: 2009. március 05. - csütörtök

Meghívottak:

Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége – Dr. Páll Sándor elnök
Vajdasági Magyar Szövetség - Pásztor István elnök

Kerekasztal megbeszélés az újvidéki temetőről

Írta: Admin

2010. május 09. vasárnap, 01:09 - Módosítás: 2012. október 30. kedd, 21:23

Vajdasági Magyar Demokra Párt - Ágoston András elnök
Magyar Polgári Szövetség – Rácz Szabó László elnök
Magyar Koalíció Párt – László Bálint elnök

Aracs Társadalmi Szervezet, Szabadka, dr. Gubás Jenő elnök
Árgus - Vajdasági Magyar Kisebbségjogi Civil Egyesület, Újvidék, Bozóki Antal mgr., elnök
Emberi Jogi Központ, Szenttamás, Andróczy Csaba és Kiss Rudolf
Fény - Civil Szervezet, Magyarkanizsa, Hegedűs László elnök
Jövő Fiataljai - Magyar Ifjúsági Egyesület, Újvidék, Klenanc Miklós elnök
Nagy Sándor - Műemlékvédő és Hagyományápoló Egyesület, Újvidék, Papp Ferenc elnök
Nagybecskerek Diáksegélyező Egyesület, Kecskés István elnök
Petőfi Sándor ME , Óbecse , Ricz Róbert elnök
Trianon Árnyékánban Társaság , Földvár , Locz Tibor szervező
Újvidéki Diáksegélyező Egyesület, Újvidék, Matuska Márton elnök
Újvidéki Magyar Olvasókör, Újvidék, Matuska Mária elnök
Ürményházi Ifjúsági Klub, Ürményháza, Dulka Andor elnök
Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, Újvidék, Nagy Margit elnök
Wass Albert Követőinek Asztaltársasága, Zenta, Czabafy Ágnes elnök

Deák István jogász - Zenta
Forró Lajos történész – Szeged, Magyarkanizsa
Hegedűs Attila történész - Szabadka
Dr. Mészáros Zoltán történész – Szabadka
Prof. Dr. Szalma József jogász, a VMTT elnöke - Újvidék
Teleki Júlia - Óbecse

SAJTÓMEGHÍVÓ

A) Papp Ferenc nevében tisztelettel meghívom Önöket 2009-03-07-ére (szombaton) az Újvidéki Magyar Színház épületébe 10:00 órára (Eredeti meghívó a levél folytatásában a mellékletben).

B) Meghívom Önöket a színházi tanácskozás befejezése után, ugyanazon a napon a Civil Szervezetek és Politikai Pártok Tanácskozására, amelyet a VAJDASÁGI MAGYAR PEDAGÓGUSOK EGYESÜLETE épületében (21000 ÚJVIDÉK, ČIRPANOV UTCA 54., Tel/Fax: (+381) 021 548 259; (+381) 021 400 268) (megközelítő pontossággal) délelőtt 11:30-12:00 óra körül kezdődik. Tanácskozásunkat 14:00 órakor bezárjuk.

Kérlek mindenkit, hogy jelezze vissza részvételi szándékát, mert az étkezés megszervezéséhez ismerni kellene a megközelítő létszámot.

Kerekasztal megbeszélés az újvidéki temetőről

Írta: Admin

2010. május 09. vasárnap, 01:09 - Módosítás: 2012. október 30. kedd, 21:23

A Tanácskozás napirendi javaslata:

1. A Papp Ferenc által indítványozott kérdéskörrel kapcsolatos kiállításunk nyilatkozata, amelyben véleményt nyilvánítunk az újvidéki temetőben meggyalázott kereszttek eltávolításával kapcsolatban.

2. A bíróságok és ügyészségek területi hatásköréről szóló törvény alkotmánybírósági felülvizsgálati javaslata:

a. A mgr. Bozóki Antal által előkészített alkotmánybírósági felülvizsgálati javaslatunk jóváhagyása és támogatása.

b. Nyílt levél Dr. Szili Katalinnak – „azt ígérték, hogy a törvényváltozásokkal nem csorbulnak a vajdasági magyarok (kollektív) jogai”. A levél szövegének áttekintése és jóváhagyása. Előkészítette Rácz Sz. László.

3. A vajdasági magyarság ellen elkövetett atrocitások emléknapja:

a. A szakmai csoport javaslatainak áttekintése, véleményezése.

Javaslattevők: Dr. Mészáros Zoltán, Hegedűs Attila, Dulka Andor, Ispánovics István. A javaslatok között megbeszéljük a hazai és magyarországi civil szervezetek javaslatait és véleményét valamint Ispánovics István hozzászólását.

4. EGYEBEK (amennyiben időnk engedi):

a. A Magyar Koalíció három pártja által aláírt levelének elemzése, amelyet a kormányelnökhöz stb. intéztek. Véleménnyilvánítás, kritika, támogatás stb.

b. A jelenleg még Civil és Politikai Szervezetek Tanácskozásának nevezett szerveződés további működésének alapelvei, elnevezése. A testület/szervezet/szövetség/kerekasztal/fórum/mozgalom/stb. ismérveinek meghatározása.

c. Egyéb megbeszélnivalók

FOGJUNK HÁT ÖSSZE!

Tisztelettel várjuk és a Tanácskozás teljes időtartamán szívesen látjuk a sajtó képviselőit.

Rácz Szabó László

Kerekasztal megbeszélés az újvidéki temetőről

Írta: Admin

2010. május 09. vasárnap, 01:09 - Módosítás: 2012. október 30. kedd, 21:23

MELLÉKLET:

MEGHÍVÓ AZ ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZBA

M E G H Í V Ó

Tisztelt Címzettek!

Sajnálattal vettük tudomásul, hogy az előző levelünkre egyetlen válasz sem érkezett, de ennél még nagyobb sajnálatos meglepetés ért bennünket, az az embertelen síremlékromboló esemény, a katonasírokról kitépet fakeresztek esete. Hihetetlennek tűnik, hogy ma a második évezred elején, megtörténhet egy ilyen vandál, jogtipró, élőket és holtakat sértő cselekedet. Amikor a helybeli szerveink, külföldön emelnek emlékműt és temetőt újítanak fel, közköltségen, az újvidéki polgárok pénzén, az internáló táborban elhunytakért, addig itt helyben, az I.világháború hősi halottak sírjaira elhelyezett fakereszteket, melyet az 1944/45ben legyilkolt magyar áldozatok emlékére nem közköltségből helyeztünk el, addig annak lerombolását, minden újvidéki adófizető polgár pénzén, közköltségből fedezik, csak azért, mert az áldozatok magyarok.

Belgrádban, az ország fővárosában, az első világháború Osztrák, Magyar és Német hősi halottainak temetőjét példásan karbantartják, melyet katonaszobrok ékesítik, dícséretére válik a fővárosiaknak, de mi van velünk-nállunk? Itt gyűlt össze minden másság gyűlölete? Ez felett szemet humunk? Mi több még támogatjuk?

A civil szervezetek egy csoportja e miatt hívja össze a NYILVÁNOS KERESZTALT, HOGY AKINEK VAN MONDANIVALÓJA, AZT ITT, NYILVÁNOSAN MONDJA KI, MERT NEKÜNK VAN, ÉS ELVÁRJUK, NEM CSAK MI, HANEM A Szerbiában élő magyarság is, hogy a nyílt és bújtatott elnyomásnak, sírgyalásznak tegyünk pontot a végére, hogy az egymásrauszítás helyett kézfogással kezdjük, folytassuk az egymásmellettélést.

Kérjük a Címzetteket, vegyenek részt ezen az igen fontos KERESZTAL RENDEZVÉNYEN, MELYET SZOMBATON, MÁRCIUS HETEDIKÉN 10 ÓRAI KEZDETTEL TARTUNK MEG AZ ÚJVIDÉKI SÍNHÁZ NAGYTERMÉBEN.

Tisztelettel

Papp Ferenc, az Egyesület elnöke.

U.I.Meghívtuk a vajdasági magyar pártok, civil szervezetek képviselőit, az egyház képviselőit, a belgrádi magyar és osztrák nagykövetet a tartomány ombudsmant is. P.F

Újvidéki katonai sírok

Tisztelt Bálint úr! Feltételezem, van tudomása az újvidéki katonatemető kálváriájáról, a keresztek letarolásáról. Csatolmányokkal ismertetem a magyarság iránti gyűlölet kifejezését. Az újvidéki öt civil szervezet ált ki ennek az áldatlan helyzetnek a befejezésére. Amíg a civilizált

Újvidék polgármestere
SRBOLJUB BUBNJEVIĆ
A Lisje Újvidéki Kommunális Közvállalat igazgatója
ZORAN VAPA
A Tartományi Műemlékvédő Intézet
megbízott igazgatója

KÉRELEM

Tisztelt Címzettek!

Kérelemmel fordulok Önökhöz, segítsenek abban, hogy Újvidéken méltóképpen megemlékezhessünk az 1944 végén, 1945 elején kivégzett ártatlan magyarokról. Majd két évtizede, hogy a Futaki úti temető katonatemetői részében a szemetet kitakarítottuk és a ledöntött Turul szobrot két kőblokkra felállítva megemlékezést tartottunk. 1990. november elsején, halottak napján, a katonatemető területén felhalmozott hatalmas hulladék-kupacok eltakarítása után, a valamikori fejfák, síremlékek helyén elhelyeztünk a honvéd sírokra 100, fehérre festett kicsi fakeresztet, és egy két és fél métereset a Délvidéken lemészárolt magyarok emlékére. Amikor már vége felé tartottunk a keresztek állításának, megjelent egy személygépkocsi, kiszállt belőle három személy, akik felügyelőnek mondták magukat, s hangosan parancsolgatták, hogy a kereszteket azonnal tüntessük el. Mi ezt nem tettük meg, hanem egy negyvenfős csoporttal, csendesen megtartottuk a megemlékezést. Még ma is emlékszem arra a három asszonyra, akik könnyeiket törölve köszönték a keresztek lerakását, mert így, közel fél évszázaddal a tömegmészárlás után, végre lesz hova helyezniük a megemlékezés virágait.

A kereszteket még aznap éjjel eltávolították. Rövid idézet a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság 2003-október 23-24-én megtartott tanácskozáson elhangzott beszámolómból: "... 1990 november másodikán panasztételre jelentkeztem Dr. Đorđe Bašićnál, a Városi Végrehajtó Tanács elnökénél. Készségesen fogadott, és azon követelésemet, hogy a kereszteket adják vissza jogosnak találta. Megkért, a keresztek visszaszolgáltatását fogalmazzam meg hivatalosan, hogy ő is intézkedhessen hivatalosan: összehívja a Lisje igazgatóbizottságát, amely hívatott lesz e rendelkezést meghozni. Másnap az igazgatóbizottság össze is ült, melyen én is jelen voltam. Az egyetlen napirendi pontot a keresztek ügye képezte. Šećerov igazgató asszony igen hevesen ellenezte a visszaadásukat Dr. Bašić javaslata ellenére. Miután a város vezetője figyelmeztette, hogy az igazgatóasszonynak illene tudnia, ki az alapítója a Lisje Közvállalatnak. Erre a nyomásra feltételes beleegyezését adta feltételül szabva, hogy adjak át kérvényt a Városi Műemlékvédő Intézetnek, mellékeljem hozzá a nagy kereszt tervrajzát. Másnap ezt meg is tettem. Az igazgató asszony ezzel egyidőben írásban fordult a Műemlékvédő Intézethez.

Idézek az 1990. november 5-i keltezésű leveléből:

„A tárgy: a katolikus temető keretében levő, műemlékvédelem alatt álló katonatemetőben történt rombolóhatású cselekmény. 1974-ben, amikor a régi temetők használaton kívüli státuszba kerültek, ezek a temetők napról-napra mind rosszabb helyzetbe jutottak. A síremlékeket ledöntötték, ellopták részeiket, az Önök és a mi tudomásunk szerint ismeretlen tettesek. Minden igyekezetünk, hogy ezeknek a tetteseknek a nyomára jussunk, sikertelen maradt, ezért nem tudtuk szankcionálni. 1985-ben, amikor is minden temető műemlékké lett

nyilvánítva, bizonyos kötelezettek ránk szálltak. Az 1990. 10. 31. és 11. hó 1-én történt ismert események alkalmával, melyeket a VMDK szervezett >az 1944/45- áldozatok emlékére <, a régi katolikus temető keretében elterülő katonatemetőben sírkövek jogtalan áthelyezésére került sor. Az elmozdított sírköveket építkezési anyagként használták fel valamiféle dombocskák létrehozására, amely, mintha az 1918-as áldozatok emlékjelül szolgálna. Ennek a megformálása jelképezne valamiféle jelet ezeknek az <áldozatoknak>.

Ez az első eset, hogy biztonsággal ismerjük egy temető- és sírrombolásnak, ennek a legújabbnak a tettesét. Ez a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége és ennek a tettek a szervezője Pap Ferenc újvidéki lakos, lakcíme: Cara Dušana 84. Arról is értesítjük önöket, hogy ez alaklommal 96 névtelen, és egy nagyobb fakeresztet helyeztek el, melyeket >katonarendbe< állítottak, ami hasonlított a katonatemetőkre. Ezeket a kereszteteket a felügyelőség rendelkezésére bocsátottuk. Véleményünk szerint, most önök olyan helyzetbe kerültek, hogy a műemlék jellegű komplexusok védelmében az előírások szerint eljárjanak, hogy a megtett intézkedésekkel a megfelelő szankciókkal gátolják meg ezeknek a temetőrombolóknak és sírszentségtelenítőknak a tevékenységét, hogy ezzel megvédjék a kulturális örökséget. Egyben értesítjük önöket, hogy felhatalmazásunk szerint, a megfelelő szerveknél megtesszük a megfelelő lépéseket, hogy szankciókat alkalmazzanak ezen cselekmények elkövetői ellen. Šuljanac-Šećerov Mirjana okl. mérnök – igazgató."

Nem kívánok foglalkozni a levél valótlanágaival, sovíniszta jellegével, csupán öt megjegyzést fűzök hozzá:

- 1.- Ami az említett sírkövek felforgatását illeti: videó felvételünk van a Lisje traktorának szeméttel megrakott pótkocsijáról.
- 2.-A már előbb kidöntögetett sírköveket a szemét alól szedtük ki és állítottuk fel.
- 3.- A katonasírokat a hatóság 1974.-ben tarolta le. A katonasírok tetejére a szomszédos Egészségügyi Középiskola számára kosárlabda-palánkot épített, melyet a nyolcvanas években, amikor az iskola tornatermet kapott, használaton kívül hagyott. Attól kezdve ott részben veteményes kert keletkezett, majd idővel mindent ellepett a városi szemét. A katonák sírját több méter magasan eltakarta.
4. A volt igazgatónő nem mondott igazat, amikor azt állította, hogy a temetőben ismeretlen tettesek 1985.-ben sok sírkövet leromboltak, elloptak. A főbejárat bal oldalán, a gót-betűs síremlékek egy része ma is ott fekszik, gazzal benőve, amit annak idején, szégyenszemre a hatóság dobált rakásra.

5.- Ha az igazgatóasszony állítása megfelelne az igazságnak, vagyis, hogy a műemlékké nyilvánított katonatemetőben semmit sem szabad változtatni, újat emelni, akkor feltehetem a kérdést: milyen jogszabály alapján készült emlékmű azon a helyen néhány évvel ezelőtt a Jugoszláv Királyság pilótáinak?

Szeretném elérni, hogy Újvidéken olyan, a civilizált társadalomra jellemző emléke állna a negyvennégy végén, negyvenöt elején kivégzett magyarok emlékére, amilyen Sárváron van az oda deportált, és ott meghalt szerbek emlékének ápolására.

Közeledik megemlékezés ideje az 1942-es újvidéki razzia áldozataira. A most Magyarországon élő Hornyik Miklóssal, 1992-ben kértük a községi hatóságot, hogy engedélyezze, hogy a VMDK nevében mi is koszorút helyezünk el az itt élő magyarság nevében a Duna parton levő emlékműre. Kérésünket elutasították. A megemlékezést követően, mi mégis elhelyeztük a koszorút. Később, mint a városi képviselő-testület tagja, minden évben kértem a januári megemlékezésen való részvétel engedélyezését, mindhiába.

Kerekasztal megbeszélés az újvidéki temetőről

Írta: Admin

2010. május 09. vasárnap, 01:09 - Módosítás: 2012. október 30. kedd, 21:23

Dr. Vrbaški volt az első újvidéki polgármester, aki Katolikus temetőben rendezett megemlékezésünk alkalmával együttérzését fejezte ki, de elfoglaltsága miatt ő sem lehetett jelen. Hasonlóképpen Maja Gojković is táviratilag fejezte ki együttérzését. A múlt évi megemlékezésen november másodikán Branimir Mitrović, a Tartományi Képviselőház alelnöke helyezte koszorút a ledöntött turul-emlékműnél.

Branimir Mitrović, a Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőházának alelnöke tiszteleg az 1944-1945-ös magyar áldozatok emlékére szervezett gyászünnepeken az újvidéki temetőben 2008 november elsején

Összegezve három kérésem van:

- 1.- Engedélyezzék, hogy a megemlékezési műsor keretében koszorút helyezhessünk el az évfordulón az 1942-es razzia áldozatainak emlékművénél.
 - 2.- A megemlékezést követő napon engedélyezzék, hogy a Futaki úti temető katonatemetőjében véglegesen elhelyezhessük a száz keresztet és egy nagy (2,50-m.) keresztet, az 1944/45-ös áldozatok emlékére.
 - 3.- Engedélyezzék a Makovecz Imre műépítész rajza alapján az Emléktorony felépítését. Reméljük, hogy kérésünknek eleget téve végre elérhetjük azt, minket, itteni magyarokat is egyenrangú polgároknak tekintenek és ezáltal magunk is annak érezzük magunkat. Szívesen vennénk, ha fogadnák a küldöttségünket az egyeztetés lehetőségével élve.
- Tisztelettel Papp Ferenc